

[Poul Westergaard.]

kræfter være helliget det væsentligere og vigtigere arbejde med at kontrollere monopolerne og bekæmpe de konkurrencebegrænsende aftaler.

For det tredje mener vi ikke, det er rimeligt og betryggende at tillægge monoptilsynet de meget vide beføjelser, der er anført i §§ 6, 7 og 8, og herunder særlig beføjelserne til at skønne over virksomheders effektivitet og kapacitetsudnyttelse og fastlægge kalkulationsmetoder efter det, man kalder kostprisprincippet, metoder, der vist ikke af ret mange moderne og lodige virksomheder anses som nogen brugbar metode til at fastlægge en virksomheds prispolitik i et frit marked.

Vi mener for det fjerde, at den slags restriktive love over for erhvervslivet, hvis de virker, i hvert fald har en tendens til på en meget uheldig måde at ramme de mindre og mere gennemskuelige virksomheder særlig hårdt, virksomheder, som står med et lille kapitalapparat, og hvor familie osv. yder en særlig indsats i virksomheden. Det er en uheldig konsekvens af den slags love, og det er en urimelig konsekvens.

Jeg kunne nævne en lang række andre, synes jeg, gyldige indvendinger, men dette er vist tilstrækkeligt i denne omgang. Det skulle også være tilstrækkeligt til at understrege, at vi heller ikke har nogen som helst sympati for SFs lovforslag.

Jeg mener at vide, at forslagene tænkes henvist til erhvervsudvalget. Her er vi ikke repræsenteret og kan derfor ikke i udvalget øve nogen indflydelse på deres videre skæbne, men jeg har forstået, at den kommende pris- og avancelov også spiller en rolle i den samlede vurdering af regeringens kriseplan og andre forslag, der skal indgå i en eventuel samlet løsning. Men så vil jeg sige, at heller ikke i denne sammenhæng synes vi, at en pris- og avancelovgivning som den, der her er foreslået, eller den eksisterende eller SFs forslag er nogen gevinst.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne både for positive og for kritiske bemærkninger. Det er jo sådan, at spændvidden i vurderingerne af lovforslag som dette er ganske stor i det nuværende folketing. Vi har hørt såvel ordføreren for fremskridtspartiet som ordføre-

ren for retsforbundet i virkeligheden vende sig imod behovet for overhovedet at have en prislov som supplement til monopollovgivningen, og vi har til den modsatte yderlighed hørt synspunkter, der gik ud på, at denne lov jo var alt for svag og ikke ville virke tilstrækkeligt, slet ikke da på kortere sigt.

Må jeg først sige, at efter min bestemte mening er en prislov en nødvendighed som supplement til monopolloven. Det har den været i en årrække, og det er den så meget mere i den situation, vi nu befinder os i. Konkurrencen kan virke ufuldkommet også bortset fra de situationer, hvor der er tale om monopoler eller egentlige konkurrencebegrænsninger. Vi befinder os i en meget stærk inflatorisk udvikling, stærkere end vi har oplevet det siden krigen, og vi lever nu engang i et samfund, hvor der på mange måder med mange midler gribes ind til regulering af befolkningens indkomster, både pengeindkomster og realindkomster.

En lov er nødvendig. En ny lov er også nødvendig, og det er i hvert fald, tror jeg rolig jeg kan sige, bl. a. i anledning af en bemærkning fra hr. Bracher, erhvervslivets opfattelse, at kalkulationsreglen, som nu har levet i 3 år, eller man må i virkeligheden sige er baseret på priser helt tilbage til 22. september 1970, altså for 3½ år siden, at denne kalkulationsregel i den nugældende lovs § 5 ikke længere holder, den må afløses af en anden tilstand. Og det er jo et væsentligt punkt i det foreliggende lovforslag.

Så kan man for det tredje spørge: er da det forslag, som regeringen har fremsat, for streng en prislov, eller er det tværtimod for liberal en prislov? Vi har mødt begge synspunkter. Tanken med loven er at lade prisdannelsen i fred dér, hvor monoptilsynet skønner, at den foregår effektivt. Derved undgår man også administration, og man undgår at anvende stive generelle regler som kalkulationsreglen på områder, hvor det i virkeligheden ikke er nødvendigt, og hvor den måske i virkeligheden i praksis ikke kan efterleves. Til gengæld åbner loven mulighed for at foretage effektive indgreb dér, hvor det skønnes nødvendigt, fordi der foreligger sådanne særlige forhold, at disse indgreb virkelig kan bidrage til en bedre prisdannelse.

Jeg mener, at det alt i alt må vurderes